

Luxemburg, 21 juni 2022
(OR. en)

10345/22

SUSTDEV 110
ONU 85
EDUC 251
DEVGEN 124
ENV 622
AG 68

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	21 juni 2022
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	9992/22
Betreft:	De transformerende rol van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap als fundamenteel instrument om de duurzameontwikkelingsdoelen (SDG's) te verwezenlijken - Conclusies van de Raad (21 juni 2021)

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over de transformerende rol van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap als fundamenteel instrument om de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) te verwezenlijken, die de Raad tijdens zijn 3885e zitting op 21 juni 2022 heeft goedgekeurd.

Conclusies van de Raad over de transformerende rol van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap als fundamenteel instrument om de duurzameontwikkelingsdoelen (SDG's) te verwezenlijken

De Raad van de Europese Unie

1. Bevestigt andermaal dat de Europese Unie (EU) en haar lidstaten zich onverminderd blijven inzetten om de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling uit te voeren en de bijbehorende duurzameontwikkelingsdoelen (SDG's) te verwezenlijken, samen met andere belangrijke multilaterale overeenkomsten en instrumenten, waaronder de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering, de actieagenda van Addis Abeba, het kader van Sendai voor rampenrisicovermindering en het Verdrag inzake biologische diversiteit, die zowel voor hun interne als voor hun externe optreden als leidraad blijven dienen. Ze staan centraal in de uitvoering van de Europese Green Deal en de Europese consensus inzake ontwikkeling.
2. Herinnert aan zijn conclusies "Een duurzame Europese toekomst: de EU-respons op de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling" (juni 2017), "Naar een steeds duurzamere Unie in 2030" (april 2019), "Bouwen aan een duurzaam Europa tegen 2030 – Geboekte vooruitgang en volgende stappen" (december 2019), "Een alomvattende aanpak om de uitvoering van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN te versnellen – Een betere wederopbouw na de COVID-19-crisis" (juni 2021), de conclusies van de Europese Raad van oktober 2018 en het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding met het oog op de Europese Onderwijsruimte en verder (2021-2030), en bevestigt de daarin gedane toezeggingen.

3. Benadrukt bovendien dat het prioritair is gezamenlijk SDG4 te verwezenlijken, en onderstreept het belang van universele, rechtvaardige en inclusieve toegang tot hoogwaardig onderwijs en dito opleiding en tot veilige leeromgevingen — ook in nood- en crisissituaties — voor alle kinderen en jongeren, met inbegrip van meisjes en vrouwen, alsook voor de meest kwetsbaren en gemarginaliseerden in situaties van armoede, ontheemding of ziekte, teneinde duurzame ontwikkeling een solidere basis te bieden en ongelijkheden (waaronder genderongelijkheid) en de digitale kloof weg te werken; spreekt in dit opzicht zijn bezorgdheid uit over de verstoring van het onderwijs als gevolg van de pandemie, en benadrukt hoe belangrijk veerkrachtige onderwijsstelsels met toereikende infrastructuur en middelen zijn.
4. Benadrukt dat een groter draagvlak bij en meer betrokkenheid van de EU-burgers cruciaal zijn voor de EU en haar lidstaten om de SDG's te verwezenlijken en de Agenda 2030 uit te voeren; onderstreept in dat opzicht hoe belangrijk het is iedereen voldoende toe te rusten met de nodige competenties (waaronder kennis, vaardigheden, attitudes en waarden) om zich bewust te zijn van de rol die ze spelen, om weloverwogen keuzes te maken, en om zowel individueel als collectief de drijvende kracht van verandering te worden met het oog op duurzame, inclusieve en welvarende samenlevingen.
5. Is van oordeel dat educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap een aanzienlijk transformerend potentieel heeft voor onze samenlevingen, ons welzijn, onze economieën en onze consumptiepatronen, en derhalve onmisbaar is om een duurzamere EU en wereld te bewerkstelligen. Wijst in dat opzicht op de sleutelrol ervan om de Agenda 2030 als geheel uit te voeren, daar het een integraal onderdeel van SDG4 is, cruciaal is voor de verwezenlijking van alle overige SDG's, en een aanjager is voor innovatie, herstel, veerkracht en transformatie.
6. Verklaart zich ten volle te zullen blijven inzetten om doel 4.7 te verwezenlijken, en onderkent het belang van de werkzaamheden van de Unesco in het kader van "Education 2030: Framework for Action" (Onderwijs 2030: Actiekader), en de Verklaring van Berlijn over educatie voor duurzame ontwikkeling, met daarin de routekaart voor educatie voor duurzame ontwikkeling, de werkzaamheden van de VN/ECE in het kader van haar strategie voor educatie voor duurzame ontwikkeling en het bijbehorende geactualiseerde actiekader, en de werkzaamheden van de Raad van Europa en het Noord-Zuid-Centrum, door middel van instrumenten zoals het referentiekader voor competenties voor een democratische cultuur; herinnert aan de Verklaring van Maastricht van het Global Education Congress en de conclusies van de Raad van december 2010 over educatie voor duurzame ontwikkeling, die als basis dienen voor deze conclusies.

7. Erkent de aanhoudende positieve dynamiek rond educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap in Europa, en wijst daarbij met name op de conclusies van de Raad van 5 april 2022 over het bevorderen van het engagement van jongeren als drijvende kracht van verandering ter bescherming van het milieu en de aanbeveling van 16 juni 2022 betreffende leren voor de groene transitie en duurzame ontwikkeling, waarin belangrijke aspecten van educatie voor duurzame ontwikkeling aan bod komen en wordt benadrukt dat lerenden moeten worden toegerust met de nodige kennis, vaardigheden, attitudes en waarden om complexe uitdagingen zoals klimaatverandering aan te pakken, en als verantwoordelijke wereldburgers de aandrijvers van verandering moeten worden; is in dit opzicht ook opgezet met het lopende proces voor een nieuwe Europese verklaring over wereldeducatie voor 2050 onder auspiciën van het Global Education Network Europe (GENE), dat naar verwachting in november 2022 zal worden afgerond.
8. Is van oordeel dat de concepten leren voor ecologische duurzaamheid, leren voor de groene transitie, educatie inzake ontwikkelingssamenwerking en bewustmaking, wereld- (burgerschaps)educatie, burgerschapsvorming en internationale solidariteit allemaal integraal deel uitmaken van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap: deze bevorderen duurzame ontwikkeling en duurzame levensstijlen, mensenrechten, gendergelijkheid en empowerment van alle vrouwen en meisjes, en bevorderen tevens de bescherming van het milieu en de biodiversiteit en een cultuur van solidariteit, vrede en geweldloosheid, mondiaal burgerschap en waardering voor culturele diversiteit en de bijdrage van cultuur aan duurzame ontwikkeling. Erkent de bijdrage hiervan aan de verwezenlijking van de doelen 4.7, 12.8 en 13.3 van de Agenda 2030, en onderkent tevens de verscheidenheid aan onderwijsmodellen op nationaal, regionaal en lokaal niveau.
9. Is van oordeel dat bij educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap de drie fundamentele pijlers van duurzame ontwikkeling (economie, maatschappij en milieu) op evenwichtige en geïntegreerde wijze aan bod moeten komen, met bijzondere aandacht voor de dwarsverbanden en synergieën tussen de SDG's, en benadrukt dat de horizontale thema's van de Agenda 2030, met name goed bestuur, de rechtsstaat, democratie en doeltreffende en verantwoordingsplichtige instellingen, alsook gendergelijkheid en de empowerment van alle vrouwen en meisjes, als dusdanig moeten worden overgenomen in educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap. Onder meer dankzij dit integrale karakter van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap kunnen lerenden transversale sleutelcompetenties ontwikkelen.

10. Is tevens van oordeel dat educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap waar mogelijk als een geheel van transversaal relevante onderliggende beginselen en waarden moet worden opgenomen op alle niveaus van formeel, niet-formeel en informeel onderwijs en in alle studiegebieden, met als hoofddoel de nadruk te leggen op bewustmaking, kritisch denken, innovatie, kunnen omgaan met veranderingen in de toekomst en het langetermijnperspectief van verantwoordelijkheid ten aanzien van toekomstige generaties, zoals beschreven in GreenComp, het Europese competentiekader voor duurzaamheid.
11. Onderstreept dat educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap een integraal onderdeel is van een levenslang leerproces, en wijst in die zin op de bijdrage die niet-formeel en informeel leren kunnen leveren bij educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap, en benadrukt dat culturele instellingen — waaronder media, musea en bibliotheken —, lokale autoriteiten en gemeenschappen, het maatschappelijk middenveld en werkgevers hierbij allemaal een cruciale rol spelen.
12. Wijst erop dat het van doorslaggevend belang is dat ambtenaren competenties op het gebied van duurzaamheid ontwikkelen teneinde de overheidsdiensten beter in staat te stellen de Agenda 2030 uit te voeren en te zorgen voor de verdere integratie van de SDG's in het overheidsbeleid en een samenhangend beleid.
13. Erkent dat het potentieel van de digitale technologieën, waaronder artificiële intelligentie, moet worden benut en ten volle moet worden ingezet om educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap te bevorderen, bijvoorbeeld door middel van vrije leermiddelen en instrumenten en infrastructuren voor open wetenschap en e-learning, en is zich ervan bewust dat de milieueffecten van digitale technologieën moeten worden teruggedrongen, de mensenrechten moeten worden geëerbiedigd en beschermd, digitaal welzijn moet worden bevorderd, en de digitale kloof moet worden gedicht.
14. Benadrukt dat de inspanningen om educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap te ontwikkelen op alle doelgroepen gericht moeten zijn, in het bijzonder op jongeren, mensen in de meest kwetsbare en gemarginaliseerde situaties, en mensen in afgelegen en landelijke gebieden, waarbij gendergelijkheid en non-discriminatie wordt gewaarborgd en de kloven tussen en binnen landen en generaties worden gedicht.

15. Onderstreept hoe belangrijk het is bewustmaking en educatie voor duurzame ontwikkeling in een wereldwijd perspectief te plaatsen, met bijzondere aandacht voor de dwarsverbanden tussen de belangrijkste uitdagingen van het moment, en zo een actief wereldburgerschap te bevorderen waarbij mondiale gerechtigheid wordt nagestreefd door mondiale ongelijkheden aan te pakken.
16. Is opgezet met de aanzienlijke vooruitgang die in de EU is geboekt op het gebied van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap, waaronder een beter aanbod van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap op alle niveaus door de lidstaten, nauwere samenwerking tussen ministeries en nationale instanties, het uitwerken van middelen en instrumenten om de ontwikkeling van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap te bevorderen, en betere coördinatie op regionaal, nationaal en Europees niveau.
17. Verzoekt de lidstaten, waar nodig en afhankelijk van de nationale omstandigheden:
 - a) de ontwikkeling van samenhangende, inclusieve en gecoördineerde nationale strategische aanpakken en andere initiatieven voor educatie voor duurzame ontwikkeling, wereldburgerschap en daarmee verband houdende agenda's, op te voeren en aan te scherpen, in overeenstemming met SDG 4.7. Bestaande beleidsmaatregelen te actualiseren, met bijzondere aandacht voor de meest recente wetenschappelijke bevindingen, meer steun te bieden aan de uiteenlopende belanghebbenden die betrokken zijn bij educatie voor duurzame ontwikkeling, wereldburgerschap en daarmee verband houdende agenda's, en synergieën en samenwerking tussen formele en niet-formele onderwijsinstellingen te ondersteunen en te ontwikkelen;
 - b) initiatieven te bevorderen waarbij verschillende ministeries, instanties en belanghebbenden zijn betrokken, in overeenstemming met een overheids- en maatschappijbrede aanpak;
 - c) de samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap te intensiveren teneinde meer goede praktijken te delen en te benutten, onder meer via het Global Education Network Europe (GENE);
 - d) jongeren die zich bezighouden met duurzaamheidskwesties uit te nodigen om als vaste en belangrijke belanghebbenden actief deel te nemen aan de ontwikkeling van onderwijs-beleid en -programma's.

18. Verzoekt de Europese Commissie steun te blijven verlenen aan educatie voor duurzame ontwikkeling, wereldburgerschap en daarmee verband houdende agenda's, met inbegrip van leren voor ecologische duurzaamheid, met name via het Erasmus+-programma, initiatieven van Team Europa, het LIFE-programma en het programma Ontwikkelingseducatie en bewustmaking in Europa (DEAR). Verzoekt in dat opzicht de Commissie te blijven nadenken over een ruimere toegang tot DEAR-financiering als manier om de impact van het programma te vergroten.
19. Verzoekt de Commissie en de lidstaten om als Team Europa en als onderdeel van hun inspanning om in afstemming met de SDG's een duurzaam herstel te ondersteunen, hun samenwerking met derde landen en internationale organisaties en instanties zoals de Raad van Europa, Unesco en VN/ECE, op het gebied van educatie voor duurzame ontwikkeling, wereldburgerschap en daarmee verband houdende agenda's — met inbegrip van leren voor ecologische duurzaamheid — te intensiveren, educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap te bevorderen in multilaterale fora en evenementen, met name het politiek forum op hoog niveau voor duurzame ontwikkeling (HLPF) en de G20, overeenkomstig de kritieke rol die educatie voor duurzame ontwikkeling wordt toegeschreven in de verklaring van de G20-leiders (Rome), en steun te verlenen aan het aanhalen van de banden tussen Unesco en Ecosoc, alsook aan de horizontale integratie van educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap in de activiteiten van het systeem van de Verenigde naties. De door de secretaris-generaal van de VN bijeengeroepen top over het transformeren van het onderwijs in september 2022 biedt in dit opzicht als een essentieel initiatief van onze gemeenschappelijke agenda een uitgelezen kans om het wereldwijde engagement voor educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap op te voeren, en moet de aandacht vestigen op de centrale rol van onderwijs voor de Agenda 2030 als geheel.
20. Is verheugd dat leren voor duurzaamheid en de noodzaak dat de onderwijs- en opleidingssector rekening houdt met de overkoepelende doelstellingen van de groene en de digitale transitie worden geïntegreerd in belangrijke transformatieve EU-beleidsmaatregelen, zoals het Nieuw Europees Bauhaus, Erasmus+, de Europese vaardighedenagenda, de Europese strategie voor universiteiten en de Europese Onderwijsruimte, en verzoekt de Commissie educatie voor duurzame ontwikkeling, wereldburgerschap en daarmee verband houdende agenda's op alle relevante actiegebieden te blijven mainstreamen.

21. Verzoekt de Commissie en de lidstaten als Team Europa toezicht te houden op de vooruitgang van de EU op het gebied van educatie voor duurzame ontwikkeling, wereldburgerschap en daarmee verband houdende agenda's teneinde ervoor te zorgen dat de uitvoering voortdurend wordt verbeterd en niemand aan zijn lot wordt overgelaten, beoordelingssystemen in te voeren waarbij zo nodig gebruik wordt gemaakt van bestaande monitoringinstrumenten en dubbel werk en overlapping van rapportageverplichtingen worden vermeden, en het onderzoek naar evaluatiemethoden te intensiveren. Verzoekt de Commissie tevens educatie voor duurzame ontwikkeling, wereldburgerschap en daarmee verband houdende agenda's samenhangend en stelselmatig te blijven bevorderen in overeenstemming met SDG 4.7, onder meer door steun te verlenen aan de uitvoering van de aanbeveling van de Raad betreffende leren voor de groene transitie en duurzame ontwikkeling, en mogelijkheden te onderzoeken om indicatoren voor doel 4.7 op te nemen in de indicatorreeksen van de EU voor de SDG's en onderwijs.
22. Spreekt zijn volledige steun uit voor het nieuwe proces dat moet leiden tot een Europese verklaring over wereldeducatie in 2050, die zal voortbouwen op de geboekte vooruitgang en die educatie voor duurzame ontwikkeling en wereldburgerschap in de EU mee zal helpen bevorderen.
-